

УДК 372.83(075.8)
UDC 372.83(075.8)

ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Гришук О.К., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна
Ципко В.В., доктор педагогічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна

PEDAGOGICAL ASPECTS OF TRAINING FUTURE PROFESSIONALS OF TOURISM INDUSTRY

Hryshchuk O.K., Ph.D. (engineering), National Transport University, Kyiv, Ukraine
Tsytko V.V., Doctor of Pedagogical Sciences, National Transport University, Kyiv, Ukraine

ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ

Гришук А.К., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Цыпко В.В., доктор педагогических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. Соціально-економічний розвиток нашої держави, процеси глобалізації, інтеграції та інформатизації суспільства визначають принципово нові вимоги до професійної підготовки фахівців, зокрема в сфері туризму.

Туристичній галузі потрібні фахівці, які могли б працювати самостійно і творчо, генеруючи компетентні нововведення, свіжі ідеї та пропозиції, демонструючи при цьому готовність успішно реалізовувати їх в умовах конкуренції. Отже, зростають вимоги до особистісних та професійно значущих якостей фахівця, що відображають професійну компетентність, забезпечують конкурентоспроможність на ринку праці, сприяють професійній самореалізації та кар'єрному зростанню.

Постановка завдання. Туристична індустрія – багатогалузевий господарський комплекс з виробництва та організації споживання туристичного продукту – є важливим компонентом складної соціоекономічної системи, якою є сучасний туризм. Сьогодні туризм має величезний вплив на різні сторони життя суспільства – політику, економіку, культуру, екологію тощо. Поліфункціональність, поліаспектність впливу туризму на суспільство дало можливість визначити його як «феномен ХХІ століття». Саме сфера туризму – одна з небагатьох, яка, хоча й відчуває на собі наслідки політичних, економічних криз, демонструє здатність швидко відроджуватись і стабільно розвиватись [1, 15].

Нині туризм увійшов до першої п'ятірки найважливіших потреб людини, акумулюючи близько 12 % витрат середньої родини на споживання й набув характеру справді масового явища [2].

Кадрове забезпечення підприємств, його відповідність вимогам світових стандартів є однією з проблем підвищення ефективності туристичного сектору в світі. У цьому контексті зростає роль професійної підготовки нових фахівців для сфери туризму, які складають нині більшу частину працюючих у туризмі. Їхня професійна кваліфікація залежить від загальної та спеціальної профпідготовки, яка, спираючись на фундаментальні засади освітнього процесу, доповнює їх конкретними спеціалізованими знаннями, формуючи світогляд і професійні компетентності фахівців туристичної галузі.

Аналіз останніх досліджень. На п. ХХІ ст. проблема професійної підготовки фахівців для сфери туризму стала предметом уваги фундаментальної педагогічної науки та професійної педагогіки. Організація неперервної підготовки професійних кадрів для сфери туризму досліджується протягом останнього десятиріччя науковцями і педагогічними працівниками навчальних закладів різних рівнів: від ВНЗ до Національної академії педагогічних наук України, зокрема вченими: І. Зязюном, В. Кремнем, Н. Ничкало, В. Федорченком, Н. Фоменко.

Питання теорії та практики туристичної освіти досліджуються у працях таких науковців, як: Л. Кнодель, Н. Конох, В. Лозовецька, О. Любіцева, Л. Нохріна, Я. Олійник, В. Пазенок, Л. Поважна, М. Скрипник, Н. Фоменко та ін. Інноваційні педагогічні технології підготовки фахівців для сфери туризму відображені у працях: Л. Поважної, П. Олійника, Г. Цехмістрової та ін.

Визначення ролі та місця окремого напрямку професійної педагогіки – педагогіки туризму розкрили у своїх дослідженнях вітчизняні науковці, серед яких: Л. Поважна, Л. Сакун, М. Скрипник, В. Федорченко, Н. Фоменко, Г. Цехмістрова та ін.

Основна частина. Посівши важливе місце у світовій економіці та міжнародній системі вільного спілкування людей, туризм став суттєвим показником всесвітньої культурно-історичної спадщини, який залишатиметься важливим економічним важелем доти, доки людство буде усвідомлювати нематеріальну цінність туризму. Головне в туризмі – його культурна значущість і гуманістична цінність, необхідність пошуку «золотої середини» між економічною та соціальною і культурно-пізнавальною функціями туризму, між захистом історичних пам'яток від руйнування, що заподіюється потоком несвідомих туристів, і розширенням доступу цивілізованих мандрівників до об'єктів культурної та природної спадщини. Тому необхідно глибоко переосмислити державну, суспільну, особистісну значущість туризму та його освітньо-педагогічні складові чинники.

Немає необхідності доводити, що економічний і культурний потенціал держави значно залежить від стану туристської індустрії. В цьому значенні держава зацікавлена в розвитку як туризму, так і туристської освітньо-педагогічної парадигми, надання цим сферам пріоритетної державної значущості [3, 15].

При цьому, як свідчить історія, впродовж тривалого часу підготовка фахівців туристичної галузі в Україні взагалі не проводилась, тому фундаментальна туристична освіта в Україні – відносно нова сфера. В сучасних умовах з відкриттям напрямів підготовки «Туризм» і «Туризмознавство», серед майже 100 вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації, одне з провідних місць займає Національний транспортний університет, в якому готують фахівців туристичної галузі для здобуття різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, на денній та заочній формі навчання.

Туристична сфера є перспективним ринком праці, який потребує соціалізації молоді, що психологічно налаштована працювати в сфері послуг. Фахівці туристичної галузі повинні вміти врегульовувати конфлікти в колективі, бути толерантними, поважати і розуміти інші культури, мови та релігії, вільно володіти іноземними мовами, знати комп'ютерні технології, бути готовими до поглиблення своїх фахових знань протягом усього життя.

Туристична діяльність вимагає ґрунтовних знань від своїх працівників, практичних компетенцій роботи в туристичній сфері, готельному господарстві, транспортних компаніях на основі гармонійного балансу між теоретичними знаннями та досконалою практикою, які потрібно поновлювати кожні 3-5 років.

Враховуючи швидкоплинні зміни, які відбуваються в сучасному соціально-освітньому просторі, для підготовки фахівців туристичної галузі вагомим значення набуває розробка галузевої педагогіки – педагогіки туризму, як цілісної системи, до складу якої входять методологічні настанови сумісних наукових систем: філософії, соціології, психології.

Пріоритетним завданням педагогіки туризму як науки є розкриття закономірностей у галузі виховання засобами туризму, туристської освіти й навчання, а також управління освітніми й виховними системами.

В умовах становлення педагогіки туризму, теорії і практики туризму, наявності суттєвих змін у педагогічній теорії та виховній практиці, кожен дослідник цієї проблеми має виробляти методологічні орієнтири. У структурі педагогіки туризму чільне місце мають посідати методологічні засади педагогіки туризму, методологічні основи туристського виховання, методологія туристської освіти і навчання, методологія управління туристською освітою.

Як зазначає Г.С. Цехмістрова, зміст педагогіки туризму розкривається в двох аспектах:

1. Як функція людської спільноти передавати новим поколінням раніше накопичені цінності, мораль, досвід роботи, володіння та примноження матеріальних цінностей як в організаційній формі (система освіти), так і шляхом натурального їх засвоєння в результаті взаємодії поколінь та впливу середовища;

2. Як управління розвитком особистості.

В теорії педагогіки відрізняють «освіту» як засіб виховання, розвитку і формування особистості, а «виховання», як предмет педагогіки.

В умовах входження України в світовий освітній простір туристична освіта модернізується і розвивається відповідно до загальнодержавних тенденцій розвитку вищої освіти та особливостей професійно-галузевого призначення майбутніх фахівців, а саме:

– трансформації мережі вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців для сфери туризму для задоволення потреб регіонів відповідно до вимог ринкової економіки;

– забезпечення відповідності змісту туристичної освіти світовим вимогам туристсько-готельної індустрії;

– поліпшення системи ступеневої освіти; гуманізація освіти, формування демократичних стосунків між викладачами та студентами, виховання толерантності, плюралізму, взаєморозуміння та взаємоповаги;

– удосконалення навчальних планів і програм спільно з роботодавцями туристичної галузі.

Головною метою гуманістичної парадигми туристичної освіти є демократизація управління педагогічним процесом, досягнення рівноправних стосунків між суб'єктами педагогічної взаємодії [4, 106].

Відповідно до визначення Є.І. Машбиц, навчання розглядається як спільна взаємозалежна і взаємообумовлена діяльність тих, хто навчає і тих, хто навчається, взаємодія яких є процесом засвоєння знань, навчальної діяльності та психічного розвитку в цілому [5, 245-252]. Таке визначення можна повністю віднести і до педагогіки туризму. Але є специфічна особливість у визначенні предмета педагогіки туризму – процесу виховання, яке трактується особливим способом.

У туризмі взаємодіють два суб'єкти – подорожуючі особистості (туристи) і організатори подорожей (фахівці туризму). Педагогіка туризму повертається до туристів виховним вектором, а до фахівців туризму – освітнім вектором. З однієї сторони, предметом педагогіки є функція передачі туристам раніш накопичених цінностей: знань, моралі, життєвого досвіду, а також цілеспрямованих особистісних якостей в процесі заняття туризмом. З іншої сторони, предметом педагогіки туризму виступає педагогічна система туристичної освіти як засіб формування фахівця з відповідними компетенціями, знаннями та особистісними комунікативними та психологічними характеристиками [4, 107].

Так, Л. Сакун, спираючись на положення, що педагогіка як наука постійно розвивається та видозмінюється, називає такі нові її напрямки, як педагогіка особистості й педагогіка особистості туриста, педагогіка культури, педагогіка комунікативності, або діалогу культур, та педагогіка туристської комунікації, педагогіка туризму й педагогіка міжнародного туризму, педагогіка історії туризму, педагогіка соціального туризму, педагогіка гостинності, педагогіка туристичної діяльності та порівняльна професійна педагогіка туризму. Педагогіку туризму дослідниця визначає як «порівняно новий напрям педагогіки, предметом вивчення якого є процес формування особистості висококваліфікованого спеціаліста туристичної індустрії. Представники цього розділу педагогіки розглядають педагогіку туризму як майстерність виховання нової моделі спеціаліста сфери туризму, яка може витримати значну конкуренцію на ринку праці на сучасному етапі розвитку людства» [6, 32-39].

М. Скрипник розширює поняття педагогіки туризму як науки, «що вивчає процеси виховання, навчання й розвитку особистості в контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму». На думку дослідниці, предметом педагогіки туризму є «особлива форма суспільної свідомості з виховання (складниками якої є освіта й навчання) людини під час перебування її в оздоровчих, пізнавальних або професійно-ділових цілях на іншій території та виховання професіоналів для туризму» [3, с. 13].

Близькою до цього є думка В. Федорченка, який вважає, що, «враховуючи особливості діяльності у сфері туризму, можна дати і специфічне визначення педагогіки як науки освіти та виховання засобами туризму з метою розвитку туристичної діяльності... Справді, відносно туриста педагогіка повертається виховним впливом, а відносно спеціаліста туризму – освітнім». Тобто «з одного боку, предметом дослідження педагогіки туризму є виховання як функція передавання туристам і екскурсантам у ході занять туризмом і екскурсіями раніше накопичених цінностей: знань, життєвого досвіду, а також цілеспрямовану зміну якостей особистості в процесі занять туризмом», а з другого – «предметом дослідження виступає педагогічна система туристської освіти як засіб передавання новому поколінню професійних знань, умінь, навичок туристської діяльності» [7, 26].

Варто зазначити, що педагогічні засади туризму зумовлюються передусім творчим характером життєдіяльності людини, тому обмеженими є ґрунтування на окремій парадигмі. Розвиток особистості в туризмі — одне із найважливіших питань педагогіки туризму. Виявлення закономірностей цього процесу уможливило розвиток галузевого наукового знання у контексті найтіснішої співпраці з філософією, соціологією, психологією.

Розробка проблеми педагогіка і туризм пов'язує з глибинними, парадигмальними змінами в розумінні самого значення як теоретичних засад педагогіки і туризму, так і туристської освіти, її можливостей як широкого соціального явища, сфери творення особистості. Актуалізується осмислення державного, суспільного й індивідуального значення туризму й професійних концепцій

підготовки спеціалістів для цієї галузі. Проведений аналіз свідчить, що головними векторами розвитку педагогіки туризму в Україні є:

- формування категорійно-понятійного апарату педагогіки туризму;
 - теоретико-методологічне обґрунтування структурних елементів педагогіки туризму як системи;
 - розробка Концепції неперервної туристської освіти;
 - розробка філософсько-парадигмального, змістово-логічного і ресурсно-технологічного компонентів державних стандартів туристської освіти;
 - формування спеціальності, спеціалізації, змісту на базі концептуальних підходів до професійної діяльності, що дозволить задовольнити потреби туристичного ринку у професіоналах;
 - розробка навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців для сфери туризму.
- Важливим є дослідження процесуального, технологічного аспекту окреслених напрямів розвитку педагогіки туризму.

Висновки. Отже, на наш погляд, педагогічний аспект підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі сприяє процесу виховання, навчання і розвитку особистості у контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму. Вагоме місце в ньому сьогодні відведено для галузевої педагогіки – педагогіку туризму, яку можна визначити як сучасну науку з виховання й формування особистості засобами туризму в процесі здійснення туристичної подорожі, і в той же час – як науку, що забезпечує підготовку кваліфікованих кадрів для сфери туризму і, зокрема, туристичної індустрії.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Пазенок В.С. Туризмолія: концепти теорії туризму / В.С. Пазенок // Матеріали VII-х аспірантських читань [«Туризмолія: концепції та термінологічно-понятійний апарат»]. – К.: КУТЕП, 2006. -185 с.
2. UNWTO World Tourism Barometer, volume 4 - WTO: Madrid. - 2008. - 12 p. – Режим доступу до вид.: www.unwto.org.
3. Федорченко В.К., Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Цехмістрова Г.С. Педагогіка туризму. - К.: Видавничий дім «Слово», 2004. - 296 с.
4. Цехмістрова Г.С. Синергетичні засади вищої школи та її прояви в туристичній освіті // Проблеми освіти. Наук.-метод. зб. / Кол. авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, 2011. – Вип. 67. - 159 с.
5. Машбиц Е.И. Психологический механизм обучения // Развивающее образование: Диалог с В.В. Давыдовым. М., 2002. – Т. I. – С. 245-252.
6. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира: монография / Л.В. Сакун. – К. : МАУП, 2004. - 285 с.
7. Федорченко В.К. Підготовка фахівців для сфери туризму: Теоретичні і методичні аспекти: монографія / Володимир Кирилович Федорченко. – К.: Вища шк., 2002. - 247 с.

REFERENCES

1. Pasenok V.C. Turismologiya: konseptu teoryi turizmu / V.C. Pasenok // Materialu VII-x aspirantskix chitan [«Turismologiya konseptysi ta terminologihno-ponjatiynuy aparat»]. – K.: KUTEP, 2006. - 185 p.
2. UNWTO World Tourism Barometer, volume 4 - WTO: Madrid. - 2008. - 12 p. – Regum dostupu do vud.: www.unwto.org.
3. Fedorhenko V.K. , Fomenko N.A., Ckrupnik M.I., Tsexmistrova G.C. Pedagogika turizmu. - K.: Vudavnuhiy dim «Slovo», 2004. - 296 p.
4. Tsexmistrova G.C. Cunerghini zacadu vushoy shkoluta yi proyavu v tuructuhnij osviti // Problemu osvitu. Nauk.-metod. zb. / Kol. avt. – K.: Instutut innovatsiynux tehnologiy i smistu osvitu MON Ukrainu, 2011. – Vup. 67. - 159 p.
5. Mashbutis E.I. Psihologiheskiy mehanism obuheniya // Ravivaushee obrasovaniye: Dialog s V.V. Davudovum. M., 2002. – T. I. – pp. 245-252.
6. Sakun L.V. Teoriya i praktuka podgotovki spetsialistov sferu turizma v rasvitux stranax mira: monografiya / L.V. Sakun – K.: MAUP, 2004. - 285 p.
7. Fedorhenko V.K. Pidgotovka fahivtsiv dlya sferu turizmu: Teoretuhni I metodologihni aspektu: monografiya / Volodumir Kurulovuh Fedorhenko. – K.: Vushya sh., 2002. - 247 p.

РЕФЕРАТ

Гришук О.К. Педагогічний аспект підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі / О.К. Гришук, В.В. Ципко // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2016. – Вип. 3.

У роботі визначена ефективність педагогічного вектору у процесі підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі та проаналізована роль галузевої педагогіки – педагогіки туризму в туристичній освіті.

Об'єкт дослідження – процес підготовки фахівців туристичної галузі.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування місця галузевої педагогіки в професійній підготовці майбутніх фахівців туристичної галузі.

Методи дослідження – описово-аналітичний, компаративного аналізу, системного аналізу.

В статті авторка розглядає теоретичні переваги та практичну доцільність застосування педагогічного аспекту у процесі підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі, обґрунтовуючи значення туризму та його освітньо-педагогічних складових. У цьому контексті для підготовки фахівців туристичної галузі вагомого значення набуває розробка та впровадження у навчальний процес ВНЗ галузевої педагогіки – педагогіки туризму, як цілісної системи. Пріоритетним завданням педагогіки туризму як науки є розкриття закономірностей у галузі виховання засобами туризму, туристської освіти й навчання, а також управління освітніми й виховними системами.

Результати статті можуть бути використані у процесі навчання студентів ВНЗ за напрямками підготовки «Туризм» і «Туризмознавство», а також у педагогічних університетах для вивчення галузевої педагогіки.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – формування та апробація педагогічного вектору туристської освіти з метою підготовки кадрів для сфери туризму з урахуванням сучасних світових вимог роботодавців.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТУРИЗМ, ФАХІВЦІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ, ГАЛУЗЕВА ПЕДАГОГІКА, ТУРИСТИЧНА ОСВІТА, ПЕДАГОГІКА ТУРИЗМУ.

ABSTRACT

Hryshchuk O.K., Tsytko V.V. Pedagogical aspects of training future professionals of tourism industry. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2016. Vol. 3.

The paper identified educational effectiveness of the pedagogical vector in the training of future professionals of the tourism industry and analyzed the role of sectoral pedagogy - pedagogy of tourism in the tourism education.

The object of research- the process of preparation of specialists of tourism industry.

Purpose - theoretical ground space branch of pedagogy in the training of future professionals of the tourism industry.

Research methods - descriptive and analytical, comparative analysis, system analysis.

In the article the author examines the theoretical benefits and feasibility of practical pedagogical aspects in the training of future professionals of the tourism industry, justifying the importance of tourism and its educational and pedagogical components. In this context, for training tourism industry weighty importance in the development and implementation of the educational process of university branch pedagogy - pedagogy tourism as an integrated system. Priority tourism pedagogy as a science is the disclosure laws in the field of education means tourism, tourism education and training, and educational administration and educational system.

The results of the article can be used in teaching university students in the areas of «Tourism» and «Turizmознавство» and in pedagogical universities to study pedagogy branch.

Projected assumptions about the object of study - the development and testing of pedagogical vector tourism education to training for the tourism industry to meet modern international requirements of employers.

KEYWORDS: TOURISM, SPECIALISTS OF TOURISM INDUSTRY, BRUNCH PEDAGOGY, TOURIST EDUCATION, PEDAGOGY OF TOURISM.

РЕФЕРАТ

Гришук А.К. Педагогический аспект подготовки будущих специалистов туристической отрасли / А.К. Гришук, В.В. Цыпко // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2016. – Вып. 3.

В работе определена эффективность педагогического вектора в процессе подготовки будущих специалистов туристической отрасли и проанализирована роль отраслевой педагогики – педагогики туризма в туристическом образовании.

Объект исследования – процесс подготовки специалистов туристической отрасли.

Цель работы – теоретическое обоснование места отраслевой педагогики в профессиональной подготовке будущих специалистов туристической отрасли.

Методы исследования – дескриптивно-аналитический, компаративного анализа, системного анализа.

В статье автор рассматривает теоретические преимущества и практическую целесообразность применения педагогического аспекта в процессе подготовки будущих специалистов туристической отрасли, обосновывая значение туризма и его образовательно-педагогических составляющих. В этом контексте для подготовки специалистов туристической отрасли весомое значение приобретает разработка и внедрение в учебный процесс ВУЗа отраслевой педагогики – педагогики туризма, как целостной системы. Приоритетным заданием педагогики туризма как науки есть раскрытие закономерностей в отрасли воспитания средствами туризма, туристического образования и обучения, а также управления образовательными и воспитательными системами.

Результаты статьи могут быть использованы в процессе обучения студентов ВУЗов по направлению подготовки «Туризм» и «Туризмознание», а также в педагогических университетах для изучения отраслевой педагогики.

Прогнозируемые предположения относительно объекта исследования – формирование и апробация педагогического вектора туристического образования с целью подготовки кадров для сферы туризма с учетом современных мировых требований работодателей.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ТУРИЗМ, СПЕЦИАЛИСТЫ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ, ОТРАСЛЕВАЯ ПЕДАГОГИКА, ТУРИСТИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ, ПЕДАГОГИКА ТУРИЗМА.

АВТОРИ:

Гришук О.К., кандидат технічних наук, професор, Національний транспортний університет, проректор з навчальної роботи, e-mail: gryshchuk@ntu.edu.ua, тел. +380442804667, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 328.

Цыпко В.В., доктор педагогічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри філософії та педагогіки, e-mail: ntufilosofija.mail.ru, тел. +380442805265, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 349.

AUTHORS:

Hryshchuk O.K., Ph.D. (engineering), professor, National Transport University, Vice Rector for Academic Affairs, e-mail: gryshchuk@ntu.edu.ua, tel. +380442804667, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 328.

Tsytko V.V., Doctor of Pedagogical Sciences, National Transport University, associate professor, department of Philosophy and Pedagogy, e-mail: ntufilosofija.mail.ru, tel. +380442805265, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 349.

АВТОРЫ:

Гришук А.К., кандидат технических наук, профессор, Национальный транспортный университет, проректор по учебной работе, e-mail: gryshchuk@ntu.edu.ua, тел. +380442804667, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 328.

Цыпко В.В., доктор педагогических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры философии и педагогики, e-mail: ntufilosofija.mail.ru, тел. +380442805265, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 349.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Пометун О.І., доктор педагогічних наук, академік, Інститут педагогіки НАПН України, завідувач лабораторією суспільствознавчої освіти, Київ, Україна.

Бакуліч О.О., кандидат технічних наук, професор, Національний транспортний університет, декан факультету менеджменту, логістики та туризму, Київ, Україна.

REVIEWERS:

Pometun O.I., Doctor of Pedagogical Sciences, academician, Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

Bakulich O.O., Ph.D. (engineering), professor, National Transport University, dean, faculty of Management, Logistics and Tourism, Kyiv, Ukraine.